

8. osztály

9. óra

1. Ábrázold a tanult módon a tagmondatok összefüggését az alábbi mondatokban! Nevezd meg az összetett mondat fajtáját is!

Feltekintettem a betűkről, s hát a szürkület vastagodik.

a) Ábra:

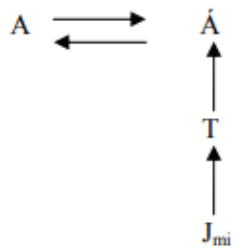
b) Mondatfajta:.....

Amikor aztán már mindenki elment, megnéztem a könyvet.

c) Ábra:

d) Mondatfajta:.....

e-g) Írj egy, az ábrának megfelelő egyszerű mondatot!

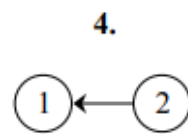
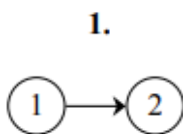
A mondat:

.....

2. Írd a megfelelő ábra sorszámát a kisbetűk után a pontsorra!

a) Az a legszebb a vadludak vonulásában, hogy V betűt formáznak.

b) Rozsdabarna levelek zizegnek a levegőben, ugyanis felkapja őket az őszi szél.

3. Írd a megadott pontsorra, hogy igazak (I) vagy hamisak (H) az alábbi három mondatra vonatkozó állítások!

1. **Amilyen a mosdó, olyan a törölköző.**
2. **Amilyen az adonisten, olyan a fogadjisten.**
3. **Olyan gazdag az aratás, amilyen a vetés.**

- a) Mind a három mondat egyszerű bővített mondat.
..... Mind a három mondat összetett mondat.
..... Mind a három mondat többszörösen összetett mondat.
- b) Mind a három mondat határozói alárendelő mondat.
..... Mind a három mondat állítmányi alárendelő mondat.
..... Az egyik mondat mellérendelő választó mondat.
- c) Mind a három mondat jelzői alárendelő összetett mondat.
..... Két mondatban az első tagmondat a mellékmondat.
..... Az egyik mondatban az első tagmondat a főmondat.
- d) A három mondatban összesen három névmás van.
..... Az egyik mondatban van határozatlan névelő.
..... Az első mondatban van két magas hangrendű főnév.

4. Olvasd el az alábbi versszakot, majd válaszolj a kérdésekre!

*„Éhöket a nagy tál kívánatos ízzel,
Szomjukat a korsó csillapítja vízzel;
Szavuk sem igen van azalatt, míg esznek,
Természete már ez magyar embereknek.”*

- a) Milyen viszony van az első és a második sorban levő tagmondatok között?

.....

- b) Milyen viszony van az aláhúzott tagmondat és az előtte lévő tagmondat között?

.....

- c-f) Elemezd aláhúzással a második sorban levő tagmondatot!

5. Elemezd és jelöld aláhúzással az alábbi mondat mondatrészeit!

Sokan tájékozódnak elektronikus eszközök segítségével.

Az alábbi két egyszerű mondatból szerkessz egy alárendelő és egy mellérendelő összetett mondatot!

*Napjainkban nem a könyv a tudás egyetlen forrása.
Sokan tájékozódnak elektronikus eszközök segítségével.*

f) alárendelő:

.....

.....

.....

g) mellérendelő:

.....

.....

.....

6. Ok-vagy célhatározó? Sorolt be a mondatokat a megfelelő csoportba!

„Hogy ne feleljek aznap, egy kőre léptem én.”

„Bámult Miklós, mert ő olyat sose látott.”

Jókor elindultam, hogy időben odaérjek.

Ott ne fürödjetek, mert arra mély a víz!

Írj 10–12 mondatos fogalmazást, amelyben szerepel a következő mondat:

